

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce **K. N.**, zastoupeného Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Praha 6, Pod kaštany 245/10, proti žalovanému **Krajskému úřadu Plzeňského kraje**, se sídlem Plzeň, Škroupova 18, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2019, č. j. 17 A 96/2018-26,

takto:

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 29. 1. 2018, č. j. MeDO-8137/2018-Mencl., uznal Městský úřad Domažlice (dále jen „městský úřad“) žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. g) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“) pro porušení § 43 odst. 1 písm. a) téhož zákona, za což mu uložil pokutu 2 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Tohoto přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 17. 11. 2017 ve 20:50 hod na silnici I. třídy č. 26 v obci Babylon ve směru jízdy na obec Draženov řídil nákladní motorové vozidlo tov. zn. X, RZ: X s přípojným vozidlem tov. zn. X, RZ: X, ačkoli je to v neděli a ostatních dnech pracovního klidu, podle zvláštního právního předpisu v době od 13:00 do 22:00 hod na dálnici a na silnici I. třídy zakázáno. Odvolání proti tomuto rozhodnutí zamítl žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 3. 2018, č. j. PK-DSH/2466/18.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Plzni, který ji rozsudkem ze dne 30. 9. 2019, č. j. 17 A 96/2018-26, zamítl. Krajský soud předeslal, že žalobce v žalobě vznesl velký počet námitek, které bylo možno uplatnit již ve správním řízení; žalobce tak ovšem neučinil. V této souvislosti krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 1 As 83/2013-60, podle něhož uchová-li si žalobce paletu námitek proti rozhodnutí o přestupku na pozdější dobu, připraví se zbytečně o jejich posouzení v prvním stupni; vystavuje se nadto riziku, že se jeho obrana bude v kontextu věci jevit jako účelová.

[3] Krajský soud nepřisvědčil námitce, že k silniční kontrole došlo až ve 22:50 hod, a že tedy žalobce žádný přestupek nespáchal. Uvedl, že z oznámení přestupku sepsaného na místě dne 17. 11. 2017 a z úředního záznamu ze dne 20. 11. 2017 jasně vyplývá, že dne 17. 11. 2017 (ve státní svátek podle zvláštního předpisu) byl žalobce jako řidič nákladního vozidla ve 20:50 hod kontrolován hlídkou policie pro podezření ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu ve spojení s § 43 odst. 1 písm. a) téhož zákona. Krajský soud se ztotožnil se závěrem městského úřadu, že z předložených listinných podkladů nevyplývají žádné pochybnosti o čase spáchání přestupku. Je sice pravdou, že úřední záznam nemůže sloužit jako důkaz, lze jej nicméně použít jako podpůrný podklad rozhodnutí. V kontextu všech listin (oznámení o přestupku, fotografie) a výsledku zasahujícího policisty lze učinit jednoznačný závěr, že ke spáchání přestupku došlo ve 20:50 hod; provedení dalších důkazů proto nebylo třeba. Pořízené fotografie sice nejsou datované, z vlastností souboru JPEG uložených na CD ve správním spisu lze nicméně seznat, že poslední změna u těchto souborů nastala dne 17. 11. 2017 ve 21:56 až 21:58 hod. Žalobce přitom svá tvrzení, že k jízdě po předmětné silnici došlo až ve 22:50 hod, nijak nepodložil. Z výsledku svědka – zasahujícího policisty, nadto vyplynulo, že žalobce původně s přestupkem souhlasil; to si však rozmyslel poté, co zjistil, že by se mohlo jednat o bodovaný přestupek. Žalobce výpověď policisty také nijak nerozporoval. Jeho tvrzení se proto krajskému soudu jevila jako účelová a nepodložená.

[4] Nedůvodnou, ba naopak účelovou, shledal krajský soud námitku, že se žalobce žádného přestupku nedopustil, protože konal jízdu v souvislosti s přepravou zboží podléhajícího rychlé zkáze a jednalo se tak o výjimku dle § 43 odst. 3 písm. i) zákona o silničním provozu. Tuto argumentaci žalobce nijak nepodložil, ačkoli by jistě mohl soudu doložit důkazy (například kartu řidiče, nákladní list, aj.) prokazující, že se o uvedenou výjimku skutečně jednalo. Jeho tvrzení jsou nadto zcela v rozporu se skutečnostmi vyplývajícími ze spisu. Žalobce dle výpovědi svědka uvedl, že pospíchá domů, nikoliv naložit zboží (jakékoliv). Pokud by tedy žalobce konal jízdu v souvislosti s přepravou zboží podléhajícího rychlé zkáze, jistě by tuto skutečnost při kontrole policistům zmínil.

[5] Krajský soud se neztotožnil se žalobcem ani v tom, že nedošlo k naplnění materiální stránky přestupku, protože k jeho spáchání mělo dojít jen hodinu před koncem zákazu jízdy nákladních vozidel, na silnici nebyl žádný provoz a jednalo se o nevýznamnou pozemní komunikaci. Přisvědčil městskému úřadu, že materiální stránka přestupku byla naplněna již tím, že žalobce jel po předmětné pozemní komunikaci v době, kdy byl zákaz jízdy platný již 7 hodin; tuto okolnost hodnotil městský úřad správně jako okolnost přitěžující. Společenská škodlivost jednání žalobce spočívá v porušení zájmu společnosti, aby byl ve státní svátek pohyb některých vozidel v době, kdy lze předpokládat zvýšenou

pokračování

hustotu silničního provozu, na silnici I. třídy eliminován, a byla tak zajištěna bezpečnost a plynulost silničního provozu. Je přitom bezpředmětné, zda zvýšený provoz na pozemní komunikaci v daném čase skutečně byl, protože zákon zde předpokládá zvýšenou hustotu provozu. Materiální stránka přestupkového jednání žalobce tak byla v tomto případě naplněna už samotným naplněním formálních znaků. Krajský soud podotkl, že pravidla silničního provozu na pozemních komunikacích mají výrazně preventivní charakter a k naplnění materiální stránky přestupku není nutné skutečné ohrožení života, zdraví či majetku určité osoby, postačuje samotné ohrožení takového zájmu společnosti. Neexistují-li tedy významné okolnosti či zvláštnosti případu, jež by takový závěr vylučovaly, lze obecně říci, že naplněním formálních znaků protiprávního jednání v zákoně označeném za přestupek, je naplněn i znak materiální.

[6] Pokud jde o otázku zavinění, krajský soud uvedl, že skutečnost, že žalobce jednal zaviněně, z vědomé nedbalosti, je evidentní. Žalobce, jakožto odborně způsobilá osoba, věděl, že porušuje zákon, avšak bez přiměřených důvodů spoléhal, že svým jednáním neporuší ani neohrozí zákonem chráněný zájem. Městský úřad správně usoudil, že v případě žalobce neexistovaly přiměřené důvody, které by jej opravňovaly nerespektovat zákonem stanovený zákaz, neboť se na něj nevztahovala výjimka podle § 43 odst. 3 písm. i) zákona o silničním provozu ani žádná jiná. Ani krajský soud existenci takových výjimek neshledal.

[7] Proti tomuto rozsudku podává žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž výslovně nenamítá žádný z důvodů podle § 103 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Z jejího obsahu je nicméně zřejmé, že je namítán kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nesprávné posouzení právní otázky, a důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., spočívající v nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Právní subsumpce kasačních důvodů pod konkrétní litery ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. je nicméně záležitostí právního hodnocení věci kasačním soudem, a nejde tak o nedostatek návrhu, který by bránil jeho věcnému projednání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003-50, č. 161/2004 Sb. NSS; rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

[8] Stěžovatel především namítá, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, neboť se krajský soud nezabýval jeho konkrétními námitkami zpochybňujícími naplnění materiální stránky přestupku. Stěžovatel v žalobě poukazoval především na blížící se konec zákazu jízdy; i podle zjištění krajského soudu byly fotografie ze silniční kontroly pořízeny v čase mezi 21:56 až 21:58 hod. Neméně významnou je i okolnost, že v době spáchání přestupku byl velmi slabý či nulový provoz, že se jednalo o nevýznamnou pozemní komunikaci a že stěžovatel neměl možnost daný úsek objet.

[9] Krajský soud se podle stěžovatele neřídil právním názorem vysloveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45 (jakkoli se ho dovolává), podle kterého k naplnění materiální stránky přestupku dojde automaticky při naplnění formálních znaků přestupku, nevyskytnou-li se ovšem významné okolnosti či zvláštnosti případu, který by takový závěr vylučovaly. Krajský soud výše uvedené *zvláštní okolnosti* případu stěžovatele odmítl zohlednit. Takový ryze formalistický přístup je v rozporu s ustálenou judikaturou (například rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 10. 2017, č. j. 6 As 132/2017-16) podle níž je třeba v každém jednotlivém

případě zkoumat konkrétní okolnosti přestupku, aby bylo možné získat jistotu, že nevystaly žádné významné okolnosti, které by snížily jeho závažnost.

[10] Stěžovatel má za to, že k naplnění materiální stránky přestupku nedošlo. Nebylo zjištěno, že by stěžovatel jel po silnici I. třídy i předtím, než byl policisty zastaven; z fotodokumentace pouze vyplývá, že jel pár minut před koncem zákazu jízdy po krátkém, bezvýznamném úseku silnice, kde byl nulový provoz. Stěžovateli se proto jeví absurdní, aby za takové jednání byl trestán. Domnívá se, že společnosti nevzniklo o nic větší abstraktní ohrožení, než kdyby daný úsek projel až o pět minut později; hustota provozu se v tuto dobu mohla během 5 minut jen stěží změnit. Podle sčítání dopravy provedeného Ředitelstvím silnic a dálnic je přitom nejvyšší hustota provozu mezi 6. a 18. hodinou. V období mezi 18. až 22. hodinou klesá hustota provozu zpravidla na 1/5 a v noci dokonce na desetinu hustoty denního provozu. Stěžovatel proto nesouhlasí s názorem krajského soudu, že pro posouzení materiální stránky přestupku je irelevantní, jaký v době spáchání přestupku panoval provoz. Pokud je účelem zákazu jízdy nákladních vozidel omezení jejich pohybu v době obecně zvýšeného provozu, nemůže být účel tohoto zákazu ohrožen ani porušen v případě, že zvýšený provoz nepanuje.

[11] Krajský soud a správní orgán zohlednily jako přitěžující pouze jedinou skutkovou okolnost případu, a to, že v době stěžovatelova protiprávního jednání byl zákaz jízdy platný již 7 hodin. Stěžovatel se domnívá, že v tomto případě jde o okolnost polehčující, protože zákaz jízdy měl každou chvíli skončit. Z věcného hlediska je tedy bezvýznamné, zda stěžovatel konal jízdu 5 minut před 22. hodinou nebo 5 minut po ní. V obou případech by totiž byl pravděpodobně stejný provoz.

[12] Podle stěžovatele je rovněž nepřezkoumatelný závěr krajského soudu z hlediska odůvodnění zavinění. Krajský soud pouze vágně uvedl, že stěžovatel je odborně způsobilou osobou, a proto věděl, že porušuje zákon. Tato úvaha nedává žádný smysl. Ani u profesionálních řidičů, ani u ostatních řidičů motorových vozidel totiž nelze presumovat, že samotné vykonání odborné zkoušky zaručuje, že si její absolvent vždy uvědomuje, že se dopouští porušení pravidel, jejichž znalost při zkoušce prokázal. Krajský soud nijak nevysvětlil, jak k výše uvedenému závěru o vědomé nedbalosti stěžovatele dospěl. Stejně jako správní orgány konstatoval, že stěžovatel bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že zájem chráněný zákonem neporuší; neurčitý právní pojem „*přiměřené důvody*“ však blíže neobjasnil, ač to bylo jeho povinností (zde stěžovatel odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2015, č. j. 9 As 12/2014-86). Přiměřenými důvody, pro které se stěžovatel mohl domnívat, že nedojde k ohrožení ani porušení zájmu společnosti, by mohly být právě ty skutečnosti, na které poukázal výše. Těmito důvody se však nezabývaly správní orgán ani krajský soud. Krajský soud také zcela opomenul, že stěžovatel namítal i to, že správní orgány svůj závěr o zavinění nedostatečně odůvodnily.

[13] Stěžovatel také nesouhlasí s názorem krajského soudu, že neměl žádné přiměřené důvody se domnívat, že se nedopouští přestupku, protože se na něj nevztahovala výjimka podle § 43 odst. 3 písm. i) silničního zákona ani žádná jiná výjimka. Pokud by se totiž na stěžovatele vztahovala výjimka podle tohoto ustanovení nebo jiná výjimka ze zákazu jízdy nákladních vozidel, byla by bezpředmětná úvaha o tom, zda stěžovatel jednal

pokračování

zaviněně nebo zda měl „*přiměřené důvody*“ se domnívat, že nejedná protiprávně; v takovém případě by se totiž žádného přestupku nedopustil.

[14] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti připomněl, že k přestupku došlo 70 minut před koncem zákazu jízdy nákladních vozidel, nikoli 5 minut předtím, jak tvrdí stěžovatel. Tento časový údaj je uveden v oznámení přestupku a stěžovatel jej na místě nerozporoval. Jeho skutková tvrzení o době spáchání přestupku v žalobě a v kasační stížnosti se zcela rozcházejí. Údaj o době pořízení fotografií (21:56 až 21:58 hod) lze vysvětlit tím, že na fotoaparátu nebyl dosud přenastaven čas z letního na zimní. Materiální znak by byl ostatně naplněn i tehdy, kdyby k jednání došlo až ve 21:50, protože toho času by již zákaz platil 8 hodin. V takovém případě totiž nemůže být dána žádná zvláštní okolnost, která by řidiči podstatně ztížila možnost se tomuto zakazu vyhnout; zvláště pak za situace, kdy jel s prázdným vozidlem, jako tomu bylo v případě stěžovatele. Naopak několik minut po začátku doby platnosti zákazu by pravděpodobně materiální znak přestupku naplněn nebyl, protože v důsledku situace v silničním provozu se může stát, že řidič nestačí včas dojet do cíle nebo najít místo pro zaparkování. I kdyby fotografie byly skutečně pořízeny až před 22. hodinou, k započetí jízdy po silnici I. třídy muselo logicky dojít ještě před touto silniční kontrolou.

[15] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[16] Kasační stížnost není důvodná.

[17] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu. K otázce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí se opakovaně vyjadřuje judikatura Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu. Platí, že nepřezkoumatelný rozsudek zpravidla vůbec nenabízí prostor k úvahám o námitkách věcného charakteru, a je tudíž nezbytné jej zrušit. Za nepřezkoumatelné (pro nedostatek důvodů) lze označit zejména takové rozhodnutí, v němž soud zcela opomene vypořádat některou z uplatněných žalobních námitek (viz například rozsudky tohoto soudu ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 - 58, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74), respektive pokud z jeho odůvodnění není zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, a to zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby (viz rozsudek tohoto soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44). Zároveň ovšem nelze opomenout, že nepřezkoumatelnost rozsudku není závislá na subjektivní představě stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn. Jedná se totiž o objektivní překážku, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkum napadeného rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2014, č. j. 3 As 60/2014 - 85).

[18] Dále je třeba připomenout, že povinností soudu není výslovně reagovat na každé žalobní tvrzení, postaví-li soud své závěry na ucelené argumentaci, která věcně pokryje všechny argumentační pozice žaloby (k tomu srov. například nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08, či rozsudky tohoto soudu ze dne 23. 12. 2015.

č. j. 2 As 44/2013 - 125, a ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19). Nejvyšší správní soud má přitom za to, že výše uvedená kritéria přezkoumatelnosti napadený rozsudek splňuje.

[19] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku nelze spatřovat v tom, že se krajský soud nezabýval, respektive odmítl zabývat, některými námitkami týkajícími se naplnění materiální stránky přestupku (nízká intenzita provozu, blížící se konec zákazu jízdy, nevýznamná pozemní komunikace). Tento postup totiž krajský soud dostatečně zdůvodnil v bodu 22 odůvodnění rozsudku. Uvedl především, že pravidla provozu mají výrazně preventivní charakter, proto není nutné, aby k bezprostřednímu a skutečnému porušení či ohrožení zájmu chráněného zákonem reálně došlo. K naplnění materiální stránky přestupku tedy zásadně dochází již naplněním jeho formálních znaků. Ke stěžovatelem uváděným okolnostem věci se vyjádřil (podrobněji viz dále); podstatné přitom je, že (stejně jako městský úřad) vyhodnotil dobu spáchání přestupku (zákaz jízdy platil již 7 hodin) jako přitěžující, tj. zvyšující společenskou škodlivost posuzovaného jednání. Závěr, že je napadený rozsudek v tomto ohledu opřen o dostatek relevantních důvodů, ostatně potvrzuje i skutečnost, že s výše popsanou argumentací stěžovatel obsáhle polemizuje.

[20] Stěžovatel dále namítal, že se krajský soud nezabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí z hlediska odůvodnění zavinění z vědomé nedbalosti a že ani krajský soud subjektivní stránku přestupku neodůvodnil dostatečně. Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že se krajský soud výslovně nevyjádřil k tomu, zda správní rozhodnutí tvrzenou vadou trpí; závěr, že tomu tak v dané věci není, však učinil implicitně tím, že se vypořádal s věcnými námitkami týkajícími se formy zavinění předmětného přestupku. Jak již bylo výše zmíněno, nepřezkoumatelnost rozhodnutí je objektivní překážkou, která znemožňuje jeho věcný přezkum. Jestliže tedy krajský soud tyto žalobní námitky vypořádal, logicky z toho plyne, že napadené rozhodnutí je v tomto ohledu nemůže být nepřezkoumatelné.

[21] Napadený rozsudek není nepřezkoumatelný ani pro nedostatečné vypořádání námitek týkajících se zavinění. Krajský soud v tomto ohledu výslovně aproboval názor, který městský úřad přezkoumatelným způsobem vyjádřil na str. 6 svého rozhodnutí. Postup, kdy krajský soud u některých námitek převezme argumentaci žalovaného, přitom sám o sobě nezakládá důvod nepřezkoumatelnosti rozsudku pro nedostatek důvodů. Jak totiž Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS, *„je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil.“* Pokud krajský soud na podporu tohoto závěru zmínil i další skutečnosti, které dle jeho názoru nasvědčují zavinění z vědomé nedbalosti, polemika s touto argumentací je již věcí posouzení věcných námitek, o nichž bude pojednáno dále.

[22] Konečně stěžovatel namítal, že krajský soud ani správní orgány nijak neobjasnily, co rozumí pod pojmem *„přiměřené důvody“*. Z obsahu žaloby i kasační stížnosti je nicméně zřejmé, že stěžovatel význam tohoto neurčitěho právního pojmu pochopil, neboť je schopen se správními orgány, potažmo krajským soudem, polemizovat o tom, jaké okolnosti pod něj lze či nelze subsumovat. Namítá, že takovými důvody mohou být

pokračování

okolnosti, za nichž k projednávanému přestupku došlo, tj. snížená hustota provozu, blížící se konec doby zákazu jízdy nebo význam předmětné pozemní komunikace.

[23] Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že napadený rozsudek netrpí vadou nepřezkoumatelnosti; z jeho odůvodnění je zřejmé, proč krajský soud považoval žalobní námitky za nedůvodné. Kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není naplněn.

[24] Pokud jde o námitky proti samotnému skutkovému a právnímu posouzení věci, stěžovatel má za to, že krajský soud nepostupoval v souladu s právním názorem vysloveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 104/2008 - 45 (viz bod [5] výše), neboť nezohlednil žádné významné okolnosti, snižující společenskou škodlivost skutku do té míry, že materiální znak přestupku nebyl naplněn. Toto tvrzení není pravdivé, neboť právě optikou zmíněného judikátu nahlížel krajský soud na okolnosti, jež podle názoru stěžovatele svědčily pro bagatelní závažnost přestupku, a shledal, že společenskou škodlivost jeho jednání nikterak nesnižují. Opačný závěr naopak dovodil z jiné okolnosti - doby spáchání přestupku. Názor správních orgánů, aprobevovaný krajským soudem, že řídil-li stěžovatel vozidlo v době, kdy již zhruba 7 hodin platil zákaz této činnosti a do jeho skončení zbývala více jak hodina (nešlo tedy o nepatrné překročení počátku zákazu či dobu těsně před jeho ukončením), nejde o marginální (a potenciálně omluvitelné) překročení počátku doby zákazu, lze označit za logický, stejně jako závěr, že tato skutečnost zvyšuje společenskou škodlivost takového jednání.

[25] Co se týče aktuální hustoty provozu v době spáchání přestupku, krajský soud shledal, že uvedený aspekt není s ohledem na preventivní charakter pravidel silničního provozu vůbec relevantní. S tímto posouzením se lze ztotožnit. Krajský soud správně upozornil, že smyslem zákazu jízdy nákladních automobilů ve dny pracovního klidu a o svátcích je omezit provoz těchto vozidel v době, kdy se silný provoz obecně (na základě předchozích empirických poznatků) presumuje (zde mezi 13 a 22 hodinou), a přispět tak ke zvýšení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Tomu ostatně nasvědčuje i fakt, že uvedený zákaz je v období letních prázdnin (od 1. 7. do 31. 8.), tj. v hlavní motoristické sezóně, rozšířen také na soboty od 7.00 do 20.00 hod [viz § 43 odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu]. Rovněž v důvodové zprávě k § 43 citovaného zákona se uvádí, že jde „o opatření sledující bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v době víkendového provozu“. Ani případná momentální nižší hustota provozu na pozemní komunikaci tak nemůže ovlivnit škodlivost porušení zákonem stanovené povinnosti.

[26] V souvislosti s naplněním materiální stránky přestupku stěžovatel také namítal, že předmětný úsek silnice I. třídy projel jen asi pět minut před koncem doby zákazu jízdy, a že tedy s ohledem na pokročilou hodinu a nulový provoz je nerozhodné, zda tento – dle jeho mínění krátký a bezvýznamný úsek – projel 5 minut před koncem zákazu nebo 5 minut po něm; k tomu odkazoval na statistiky hustoty dopravy. K tomu Nejvyšší správní soud upozorňuje, že stěžovatel tuto argumentaci upíná ke zcela jinému okamžiku spáchání přestupku než v řízení před krajským soudem. V žalobě totiž svoji obhajobu konstruoval tak, že se ve skutečnosti žádného přestupku nedopustil, neboť po předmětné silnici jel až ve 22:50 hod; avšak pro případ, že by mu byl prokázán opak, namítal, že s ohledem na slabý provoz, blížící se konec doby zákazu jízdy a bezvýznamnost pozemní komunikace nenaplnil materiální znak přestupku.

[27] Zde je vhodné připomenout, že jádro soudního přezkumu rozhodnutí správních orgánů se nachází v řízení před krajským soudem. S tím souvisí i poměrně striktní pravidla o koncentraci řízení a možnosti vymezení žalobních bodů (tzn. též vymezení rámce soudního přezkumu) pouze ve lhůtě pro podání žaloby (viz § 71 odst. 2 s. ř. s.). V řízení o kasační stížnosti, jakožto mimořádném oprávněm prostředku proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, je naproti tomu přezkoumávána zákonnost posouzení věci krajským soudem a jeho procesní postup. Jelikož rámec soudního přezkumu byl předurčen již v řízení o žalobě, není v řízení o kasační stížnosti přípustné uplatňovat nové důvody či skutečnosti nastalé až po vydání napadeného rozhodnutí (viz § 104 odst. 4 s. ř. s. a § 109 odst. 5 s. ř. s.). Námitky, vycházející z nově předestřené premisy o jiné době řízení motorového vozidla stěžovatelem, tak z pohledu kasačního řízení představují skutková a právní nova ve smyslu § 109 odst. 5 s. ř. s. a § 104 odst. 4 s. ř. s., kterými se kasační soud nemohl zabývat pro jejich nepřípustnost.

[28] Pro úplnost lze dodat, že v řízení před krajským soudem bylo bez důvodných pochybností prokázáno, že stěžovatel se přestupku dopustil dne 17. 11. 2017 ve 20:50 hod (viz body 16 a 17 odůvodnění napadeného rozsudku); tvrzení o tom, že jel s nákladním vozidlem po silnici I. třídy až o dvě hodiny později, stěžovatel nikterak neprokázal. Namítá-li tedy nově v kasační stížnosti, že předmětným úsekem před 22. hod přece jen projížděl, tentokrát ovšem těsně před skončením doby zákazu jízdy, přičemž tato tvrzení odvozuje ze zjištění krajského soudu, že fotografie ze silniční kontroly jsou opatřeny časovým údajem 21:56 až 21:58 hod, jde o tvrzení zjevně zcela účelové. Na okraj lze dodat, že krajský soud z fotografií uložených na CD ve správním spisu zjistil toliko *čas poslední změny* těchto souborů, nikoli *čas pořízení* snímků. Tyto dva okamžiky se přitom nemusí vždy shodovat, neboť fotografie mohou být po jejich pořízení ještě ukládány na úložiště, což se projeví informací o novém časovém údaji ukládaného souboru.

[29] Nejvyšší správní soud konečně přistoupil k posouzení námitek souvisejících s odůvodněním formy zavinění přestupku. Ztotožnil se přitom s krajským soudem, že stěžovatel, jakožto odborně způsobilá osoba, musel vědět, že ve státní svátek dne 17. 11. 2017 v době od 13 do 22 hod platí na dálnicích a silnicích I. třídy zákaz jízdy nákladních automobilů, a že se tedy jízdou po silnici I. třídy dopouští porušení tohoto zákazu. Povědomí o zákazu jízdy nákladních vozidel ve dnech pracovního klidu a o státních svátcích podle § 43 odst. 1 zákona o silničním provozu je totiž podle názoru zdejšího soudu natolik elementární znalostí, že ji lze od profesionálních řidičů nákladních vozidel (absolvujících navíc periodické školení profesní způsobilosti) oprávněně očekávat. Ostatně vědomost o tom, že se stěžovatel dopustil porušení citované normy, sám nepřímo potvrdil při silniční kontrole, neboť podle výpovědi jednoho ze zasahujících policistů s přestupkem původně souhlasil, přičemž jako vysvětlení svého jednání policistům sdělil, že chvátá domů. Nejvyšší správní soud proto ve shodě s krajským soudem hodnotí zavinění projednávaného přestupku jako vědomě nedbalostní.

[30] Se stěžovatelem je nicméně třeba souhlasit v tom, že krajský soud se v bodě 24 rozsudku dopustil pochybení v odůvodnění formy zavinění, jestliže uvedl, že se na stěžovatele nevztahovala žádná z výjimek ze zákazu jízdy nákladních automobilů, a proto neměl přiměřené důvody se domnívat, že se přestupku nedopouští. Krajský soud zde totiž směšuje výjimky ze zákazu jízdy, jakožto okolnosti, které vylučují naplnění hypotézy skutkové podstaty daného přestupku, s existencí přiměřených důvodů

pokračování

se domnívat, že zájem chráněný zákonem nebude protiprávním jednáním ohrožen nebo porušen. Závěr krajského soudu, že stěžovatel jednal vědomě nedbale, nicméně obстоjí i bez této dílčí nesprávné úvahy (viz bod [29]).

[31] Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost není (v rozsahu způsobilém meritorního projednání) důvodná. Za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. ji proto rozsudkem zamítl.

[32] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v soudním řízení před Nejvyšším správním soudem jakékoliv důvodně vynaložené náklady vznikly; soud tak žalovanému náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2021

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu